

POMAGAJĄCY (21) *part praes act*

o oraz drugie a jasne; -mâ- (18), -ma- (1); -mâ- : -ma- *CzechRozm* (1:1).

sg m N pomagający (8). ◇ D pomagając(e)mu (2). ◇ f N pomagającą (3), pomagając(a) (1). ◇ A pomagającą (1). ◇ n N pomagając(e) (1). ◇ pl N subst pomagając(e) (1). m pers a. subst pomagając(e) (1). ◇ G pomagających (1). ◇ A m pers pomagając(e) (1). ◇ L pomagających (1).

Sł stp, Cn brak, Linde bez cytatu w objaśnieniu s.v. *pomagacz, pomocny*.

1. Współdziałający, współuczestniczący (9) :

a. Udzielający pomocy, robiący coś dla wspomżenia kogoś; przyczyniający się, aby się prędzej stało; *adiuvans Vulg* (6) : A iefli przypadną ná cię złe rzeczy/ naydziez go [*nieprzyjaciela*] tám pierwszego/ y iákoby pomagájący będzie kopał doły pod nogami twemi. *Leop Eccli* 12/18.

pomagający komu (4): *Mącz* 436c; ná ošťátek żołnierze Krolewcy y woýlko Skirgayłowe Litewłkie/ tákże Xiążętá Rułkie Litwie pomagájące/ od wielkośći Niemcow y Anglikow przemożeni/ mufieli náзад ku Wilnowi wťępowác *StryjKron* 487; Brat pomagájący brátu łá iáko miáłto mocne. *SkarKazSej* 683b. Cf *pomagający komu czego*.

pomagający komu czego [= w czym] (1): Iáko lie to z Iozáfátém łtáło/ woyny Achábowi/ nád wołá BOżá pomagájącemu: że z fromotą wćiekác mułiał. *CzechRozm* 253v.

cum inf (1): *Symmachus, concertator, auxiliator, Pomocnik/ łprzięźnik/ Pomagájący komu przeciw komu walczyć. Mącz* 436c.

a. O Bogu (1) : *Concilium Tridentłkie* piłze: [...] áby oni ktorzy od Bogá przez grzechy odwroceni byli/ przez iego łáłkę wzbudzájącą y pomagájącą/ przygotowáli lie ku náwroceniu *WujJud* 94v.

b. Włączający się do czyjegós działania, robiący to samo; w funkcji rzeczownika; *cooperans Vulg; adiutor JanStat* (2) : [*św. Paweł do Koryntian*:] A prołzę was brácia/ znaćie dom Stephany y Fortunatá/ iż łá pierwiałtki Acháiey/ á iż fię podáli ná połługowanie świętym: ábyście y wy poddawáli fię tákowym/ y každemu pomagájącemu y pracuiącemu. *WujNT* 1.*Cor* 16/16.

pomagający komu (1): Którą to zgodę [...] imięniém náłzym y potómków náłzych y Conwentu/ y nam pomagájących y poddánych náłzych z pewnéy wiadomości: [...] *SarnStat* 1105.

c. Popierający, sprzyjający; będący tego samego zdania [*komu czego* (= w czym)] (1) : Po śmierci Grzegorzá wtorego/ náłtał Grzegorz trzeći. Tęń łkoro ná wťępie Papiestwa łwego/ Cefarzá Leoná y włzytki iemu onego kácerłtwá pomagájące/ Pátryárchy y Biłkupy wykláł *SkarJedn* 199.

2. Będący skutecznym, pomocnym, mający pozytywny wpływ; *proficiens Vulg* [*w tym: ku czemu* (6)] (7) : Iefli że offiára ie^go [*jednego z synów Izraela*] będzie Zupełna á z łtádá/ tedy łámćá czyłte^go bez włfelkiey zmázy będzie offiárował [...]: y włóży ná głowę oney offiáry ręce/ á będzie wdzięczna y pomagájąca ku oczyszczeniu iego. *Leop Lev* 1/4; *Ministrae, voluptatum artes, Nauki* ku roskolzy pomagájące *Mącz* 222b.

Szereg: »służący, pomagający« (1): Mowie okołó znáiomosci łámego łiebie/ y onego namileyłzego łyná łwoiego/ Iezulá Chriłtułá [...]. tákże y o inłzych wiele ártýkułow zbáwiennych/ [...] á ku onemu wiecznemu błogolławieńłtwu y żywotowi wiecznemu/ onym łłużących/ pomagájących. *CzechRozm* A3.

a. Pomagający zdrowiu, leczący (4) :

Wyrażenie: »pomagający ku zdrowiu« (1): Medicinalis, Liekárski/ pomagáyący ku zdrowiu. *Mącz* 212c.

α. *O ludziach; w przen* (1) :

Wyrażenie: »pomagający ku zdrowiu« (1): medica manus, Liekárska ręká/ to yeft pomagáyąca ku zdrowiu. *Mącz* 212c.

β. *O lekarstwach i zabiegach* (2) : Herba medicinalis, Pomagáyące ziele. *Mącz* 212c.

Wyrażenie: »pomagający ku zdrowiu« (1): Medicatissima res, Bárzo pomagáyąca ku zdrowiu. *Mącz* 212c.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (5) : Efficiens, sprawyąca [!] pomagayąca *BartBydg* 46; Opifer, Pomagáyący/ Pomocny. *Mącz* 266c; Subsidiarius, Pomocny/ pomagáyący. *Mącz* 380d, 179c; Iuvans – Pomagaiaci. *Calep* 573a.

Synonimy: **1.** *pomocny, przyczyniający się, ratujący, sprzyjający, wspomagający*; **2.** *dobry, korzystny, pomocny*; **a.** *posilający, pożyteczny, skuteczny*.

Cf **POMAGAĆ**

IKar